

Мама їй сказала: «Ось томик Гайне. Сідай перекладай українською». Підлітка працює над перекладом, і їй це подобається. Вона ретельно добирає слова, придумує нові, щоб точніше передати сенс. Дівчинка не ходить до школи, бо навчальні заклади в Російській імперії слугують для асиміляції, тобто перетворення представників колонізованих народів на росіян. А вона ж Українка! От і навчається вдома: з мамою, з учителями, самотужки...

Її шляхетська дворянська родина Косачів має власний герб і непогані статки, щоб винаймати гарні будинки, подорожувати закордонням, купувати дітям модне дороге вбрання. І, звісно, дати їм якісну європейську освіту.

Her mother told her: "Here is a volume of Heine's poetry. Sit and translate it into Ukrainian". And the teenage girl is working on a translation, she likes it. She is choosing her words carefully and making up new ones to convey meaning more accurately. The girl does not go to school because all educational institutions in the Russian empire exist for one purpose: to assimilate and transform the colonized nations into "Russians". But she is Ukrainian! So, she studies at home: with her mother, with her teachers, on her own...

Her noble family has its own coat of arms, and a good fortune to rent nice houses, travel to different countries, and buy their children expensive fashionable clothes. And, of course, to give them a high European education.

Юнка читатиме твори класиків в оригіналі, блискуче зна- тиме стародавню й сучасну літератури, мистецтво, історію. Володітиме польською, болгарською, англійською, фран- цузською, німецькою, італійською, давньогрецькою та латин- ською мовами. І всі ці знання увіллє в рідну українську куль- туру. «І ти колись боролась, мов Ізраїль...», «Роберт Брюс, король шотландський», «Давня казка» — у цих і багатьох інших творах вона в мистецькій формі зобразить україн- ською мовою визвольний досвід інших народів, поєднає його з волелюбністю власного, окреслить ідею рівності всіх націй людства.

Батьки назвали її Ларисою, та сама себе вона йменувала Лесею. Увійшла в історію як Леся Українка (1871–1913). Ство- рювала поезії та поеми, писала прозу, огляди західноєвро- пейської літератури, прекрасно малювала і грала на фор- тепіано.

The young girl would go on to read the classics in the origi- nal, and have brilliant knowledge of ancient and modern litera- ture, art, and history. She grew up to be fluent in Polish, Bul- garian, English, French, German, Italian, ancient Greek, and Latin. And all this knowledge was to be infused into the native Ukrainian culture. “And you once fought like Israel...”, “Robert the Bruce, King of Scots”, “A Strange Tale” — in these and many other works she would portray the liberation experience of oth- er nations, writing artistically in the Ukrainian language, com- bine it with the love of freedom of her own people, and outline the idea of equality of all human nations.

Her parents called her Larisa, but she called herself Lesya. And she took her place in history as Lesya Ukrainka (1871–1913). She wrote poetry, poems, and prose, reviewed Western Europe- an literature, was a good artist, and played the piano.

Леся обстоювала рівність чоловіка й жінки в часи, коли люди жіночої статі не мали права голосу, дозволу на вищу освіту та високооплачувану роботу. У своїх творах мисткиня слова, немов з мармуру, вирізьблювала потужні жіночі поста-ті, що здатні чинити вплив на теперішнє й майбутнє.

Рояль родини Косачів від Ігнаца Плейля, на якому грала Леся Українка, зберігається в літературно-меморіальному музеї в селі Колодяжному на Волині, де Косачі літували. На зиму родина переїжджала до Києва та брала інструмент із собою, щоб потім знову привезти його на дачу.

The grand piano of Ignace Pleyel, the property of Kosach family, on which Lesya Ukrainka played, is kept in the literary-memorial museum in the village Kolodyazhne in Volyn. The Kosachs used to spend their summers there and before winter they moved to Kyiv and took the instrument with them to bring it back later to their mansion.

Lesia stood up for gender equality at a time when women had no voting rights, no right to higher education, or high-paying jobs. Being an artist, she carved the images of assertive females from her words as if from marble. These images in her works influence the present and the future.

Це органічно впліталось в загальноєвропейські тенденції зламу століть. І хоч сама Леся Українка не називала себе феміністкою, однак героїні її творів — сильні духом, звільнені від патріархальних умовностей — доволі чітко артикулюють позицію їхньої творчині.

Місто Звягель. Тут народилася Леся Українка. Російська цариця Катерина II ще 1795 року перейменувала його на Новоград-Волинський. Та Леся називала рідне місто справжнім ім'ям — Звягель. Найбільше Лесі подобався **маєток пані Завадської** з розкішним садом, який Косачі винаймали впродовж шести років. Тепер там Музей родини Косачів.

Zvyagel. Lesya Ukrainka was born here. Russian tsarina Catherine II renamed the town in Novograd-Volynsky back in 1795. But Lesya called her hometown by its real name: Zvyagel. What Lesya liked the most here was **Mrs. Zavadska's mansion** with a luxurious garden, which the Kosachs rented for six years. There is now a museum of the Kosachs family.

This was organically intertwined with European trends of the turn of the century. Although Lesya Ukrainka did not call herself a feminist, but the heroines of her works — strong in spirit, freed from patriarchal conventions — articulated the position of their author quite clearly.